

## DE EXCURSIE DER PLANTENZIEKTEN- KUNDIGE VEREENIGING IN ZEELAND

Deze excursie had plaats op 25 en 26 Juli l.l. Als punt van samenkomst was Goes aangewezen, waar zich om 6 uur n.m. een 23-tal excursionisten in hotel Centraal aan tafel vereenigden. Na dit gezellig diner werd onder Voorzitterschap van Prof. ROEPKE een vergadering gehouden, welke ook bijgewoond werd door verschillende Zeeuwsche fruittelers. Nadat de Voorzitter alle aanwezigen van harte welkom had geheeten, gaf hij het woord aan Ir VAN DER PLASSCHE, Rijkstuinbouwconsulent voor Zeeland en Bestuurslid onzer Vereeniging, voor het houden eener inleiding over: Het voorkomen en bestrijden van spint in vruchtboomen. Vervolgens sprak de Heer PHAFF, controleur bij den Plantenziektenkundigen Dienst te Goes over: Het voorkomen en bestrijden van bloedluis. Daar deze lezingen in het Tijdschrift over Plantenziekten worden opgenomen, is het onnoodig daarvan een verslag te geven. Ik kan derhalve volstaan met de opmerking, dat de inhoud der voordrachten zeer interessant was en aanleiding gaf tot een opgewekte discussie, waarin natuurlijk ook Poliflor betrokken werd. Tijdens deze vergadering werd nagenoeg uitsluitend Apsa gedronken, een drank, welke aan de meesten nog onbekend was, maar die zeer goed voldeed.

Het was al tamelijk laat geworden, toen de Voorzitter de debatten sloot en het gezelschap opstapte, om een bezoek te brengen aan de boomgaarden der Zeeuwsche Fruiteelt-Maatschappij, waar in den top van een der boomen een sterke electrische lamp was opgehangen, omgeven door een kooi van onder stroom staande draden. Door het licht werden tal van nachtvlinders aange trokken, die bij haar rondfladderen om de lamp in aanraking kwamen met de draden en aldus werden geëlectrocuteerd, waarna zij in een met lijm bestreken kartonnen doos vielen. Op deze wijze werden nagenoeg uitsluitend mannetjes gevangen. Gedachtig het gezegde: Wer seine Frau liebt, lässt sie zu Hause, waren zij er in het nachtelijk uur alleen op uitgetrokken, een avontuur, dat velen met den dood moesten bekoopen. Uit een phytopathologisch oogpunt is die liefde, om het vrouwtje thuis te laten, wel te betreuren. Maar toch kan een dergelijk vangtoestel zijn nut hebben, daar men aldus belangrijke aanwijzingen krijgt over het eerste optreden van schadelijke vlinders b.v. *Carpocapsa*, zoodat men tijdig de noodige maatregelen kan nemen.

Den volgende morgen vertrok het gezelschap om half negen naar het proefterrein van den heer VAN DER PLASSCHE bij de Rijkslandbouwwinterschool. Eerst werd getoond een appeltak, welke van onder tot boven bezet was met bloedluizen, die door *Aphelinus mali* geparasiteerd waren. Daarna werd de uitwerking van verschillende „uitvloeijs” op Bordeauxsche pap bij uien gedemonstreerd en de bestrijding van den frambozenkever met Derris-praeparaten. In het proeftuintje zelf trok vooral de aandacht de „smalbladigheid” bij pruimen, een verschijnsel, dat

bladvervorming en onvruchtbaarheid veroorzaakt en daardoor groote overeenkomst vertoont met het brandnetelblad der zwarte bessen. De Heer VAN DER PLASSCHE had met aangetast en gezond materiaal meerdere entingen verricht waarbij was gebleken, dat de ziekteverschijnselen bij deze bewerking overgaan en gezonde enten op smalbladige boomen ook smalbladig worden. Het omenten van dergelijke zieke struiken met gezond enthout heeft dus geen zin. In den tuin was verder nog wat standaardmateriaal aanwezig, dat gebruikt wordt bij de keuringen van onderstammen en verder verschillende in onderzoek zijnde aardbeien-, bessen- en braamsorten.

Daarna werd een bezoek gebracht aan de boomgaarden der Zeeuwsche Fruitteelt-Maatschappij. Met veel belangstelling werd hier kennis genomen van de vlinders, welke den vorigen nacht met behulp der bovenvermelde lamp waren gevangen en van de andere manieren, waarop de bedrijfsleider, de Heer VAN WILLIGEN, zich van de boomgaardvlinders tracht meester te maken. Hij beschikt over een keurige verzameling vlindermateriaal, dat èn door de uitgebreidheid èn door de wijze van conserveren aller aandacht trok.

Voor een vlotte afwerking van het programma kon het gezelschap hier niet al te lang vertoeven en weldra voerde de bus het naar de herberg van Wilhelminadorp, waar door den Heer HANKEN, Directeur van den Wilhelminapolder, een heerlijke kop koffie werd aangeboden. Na deze versnapering stond de excursie spoedig in Zeeland's Proeftuin, die een bezoek overwaard is. Niet alleen vormt deze tuin het centrum van de keuringen en geldt al het aanwezige materiaal als standaardmateriaal, maar ook bevat hij een groot aantal verschillende variëteiten, waaronder een uitgebreid sortiment pruimen, waarvan door de gansche provincie materiaal wordt verstrekt en verder selectievelden van zwarte bessen en onderstammen, terwijl op een groot proefveld de waarde der verschillende onderstammen voor Goudreinette en Cox' Oranje Pippin wordt nagegaan. De belangstelling van vele excursionisten bleek speciaal uit te gaan naar den invloed van de verschillende typen der onderstammen op den groei en de vruchtbaarheid. Dat alle zorg werd besteed aan de bestrijding der beschadigingen en ziekten bleek uit den gezondheidstoestand der struiken en boomen en het prachtige gezonde fruit. Machteloos stond men tot heden tegen een hier tamelijk veel voorkomende geelkleuring der bladeren, waarvan men de juiste oorzaak nog niet had kunnen ontdekken. Tal van middelen had men reeds toegepast maar zonder succes.

Van den Proeftuin werd over den zeedijk naar Wemeldinge gereden, waar in café Korstanje een goed voorziene koffietafel was aangericht. Dat hieraan alle eer bewezen werd, behoeft geen betoog. Al vormde de ziektebestrijding het hoofdgerecht dezer phytopathologische excursie, toch werd aan tafel het bewijs geleverd, dat deze ook andere gerechten wist te waardeeren. Nadat de Voorzitter hier den warmen dank van het gezelschap had ge-

bracht aan de leiders van den tocht ± de H.H. VAN DER PLASSCHE en PHAFF, werd om ongeveer half twee vertrokken naar de boomgaarden van den Heer TH. VOGELAAR te Krabbendijke. In dit bedrijf wordt de ziektebestrijding zoo krachtig mogelijk ter hand genomen en geregeld worden hier dienaangaande proeven genomen. Zoo was pas een proef beëindigd in zake de bestrijding van het spint en de excursionisten konden een vergelijking maken tusschen de behandelde en onbehandelde boomen. De grond onder en tusschen de boomen doet gedeeltelijk dienst voor de aardbeiencultuur, waarbij voortdurend op ziekten wordt geselecteerd en waarbij ook de bestrijding van andere kwalen niet wordt vergeten, wat o.m. bleek uit een bespuiting van het gewas tegen Sphaerella met Bordeauxsche pap, waarmee de arbeiders juist bezig waren. Een goed middel tegen den loodglans in pruimen had men blijkbaar nog niet gevonden, want meerdere boomen waren door Stereum prupureum danig aangetast.

Behalve door het nemen van alle maatregelen, noodig om de boomen gezond te houden, kenmerkt het bedrijf van den Heer VOGELAAR zich door de studie, welke er gemaakt wordt van de diverse typen van onderstammen. Door een juiste keuze van een groeiverzwakkenden onderstam en van de passende variëteiten wil men, mede door een oordeelkundigen snoei, het aantal struiken op een bepaalde oppervlakte zoo hoog mogelijk opvoeren, zonder last te krijgen van een te dichten stand. Zooveel mogelijk wordt alles, wat voor uitbreiding noodig is, zelf aangekweekt. Daarbij wordt geregeld selectie toegepast, wat duidelijk te zien was op de perceelen met jong plantmateriaal, veredeld op gekeurde onderstammen.

Ook de oudere beplantingen werden bezocht en ook hier werd weer uitvoerig van gedachten gewisseld over de intensief doorgevoerde ziektebestrijding.

Na een warm woord van dank aan den Heer VOGELAAR werd de excursie ontbonden.

Alle deelnemers waren uiterst voldaan over deze hoogst leerzame en interessante tocht. Dit was dan ook geen wonder. Alles was uitstekend geregeld en het programma niet overladen, zoodat men zonder overhaasting en vermoeidheid alles kon waarnemen. Daarbij had men in de H.H. VAN DER PLASSCHE en PHAFF mentoren, die steeds bereid waren de gewenschte toelichting te geven en een helder antwoord op de vele vragen, die over de ziektebestrijding en het Zeeuwsche fruitbedrijf werden gesteld.

Namens alle excursionisten wil ik daarom gaarne het door den Voorzitter gesproken dankwoord hier nog eens met nadruk herhalen. Men was zonder uitzondering hoogst voldaan en uit die mentaliteit vloeide van zelf de vraag voort, welke door velen bij het scheiden werd geuit: wanneer komt de volgende excursie?

*De Secretaris*

*der Plantenziektenkundige Vereeniging,*

M. VAN DEN BROEK.

*Boxtel.*